मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Distance Education)

राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम् (मानितविश्वविद्यालयः)

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल-एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली -११००५८

पाक्शास्त्री – प्रथमवर्षम् – षष्ठपत्रम् (व्याकरणम्)

प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2016-17

पत्रम् - .... विषयः - ....

अध्येतुः नाम - .... पञ्जीकरणसंख्या - ....

अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः - ....

अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः - ....

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम - ....

मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः - ....

मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः - ....

अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डाः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 x 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 x 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 x 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः 100	प्राप्ताङ्काः ....

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः - ....

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम् ....

दिनाङ्कः ....

अध्येतुः कृते परामर्शाः,

प्रिय अध्येता ! भवता/ भवत्या पूरितं प्रदत्तकार्यम् अवलोकितम्। मूल्याङ्कनं कृतम्। मूल्याङ्कनस्य आधारेण कुत्र कुत्र भवदीयः दोषः/लोपः/विस्मृतिः/भ्रान्तिः अभवत् इति ज्ञात्वा स्वाध्यायं पुनः प्रवर्तयतु । शुभकामनाः ।।

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

दिनाङ्कः ....

पाक्शास्त्री – प्रथमवर्षम् – षष्ठपत्रम् (व्याकरणम्)

विषयः - **वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी (आदित पञ्चसन्ध्यन्तो भागः)**

निर्देशः - **अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति । अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम् ।**

Note - **This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.**

<u>खण्डः – क</u>

प्रश्नाः - विंशतिः समाधेयाः **अङ्काः - 20 x 02 = 40**

निर्देशः : अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty five questions . Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. 'समाम्नाय' शब्देन केषां व्यवहारः?
2. अन्योन्याश्रयदोषः कथं निवार्यते?
3. अ,इ,उ,ऋ वर्णानां कति भेदाः?
4. आभ्यन्तरयत्नः कतिविधः?
5. 'विश्वपाभिः' इत्यत्र ढत्वं कुतो न?
6. सप्तमीनिर्देशेन विधीयमानं कार्यं कस्य भवति?
7. 'अनेकाल् शित् सर्वस्य' इति कस्यापवादः?
8. 'न पदान्त' इति सूत्रं पूरयत।
9. 'अध्वपरिमाणे च' इति वार्त्तिकस्य किम् उदाहरणम्?
10. प्रगृह्य-सञ्ज्ञाविधायकं सूत्रं किम्?
11. 'अहो ईशाः' इत्यत्र प्रगृह्यसञ्ज्ञा केन सूत्रेण विधीयते?
12. 'चिन्मय' इत्यत्र अनुनासिकविधायकं सूत्रं किम्?
13. 'तच्छिवः' इत्यत्र छत्वविधायकं सूत्रं किम्?
14. 'सन्नच्युतः' इत्यत्र नुडागमः केन सूत्रेण भवति?
15. आम्रेडितसञ्ज्ञाविधायकं सूत्रं किम्?
16. 'लक्ष्मीच्छाया' इत्यत्र तुगागमः केन सूत्रेण विधीयते?
17. 'यशस्काम्यति' इत्यत्र सत्वं केन वार्तिकेन भवति?
18. 'इदुदुपधस्य चाप्रत्ययस्य' सूत्रस्यास्य उदाहरणं लिखत।
19. 'शिवो वन्द्यः' इत्यत्र उत्वं केन सूत्रेण विधीयते?
20. कः लघूच्चारणः?

© मुक्तस्वाध्यायपीठम्, राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्, नवदेहली, 2016 - 2017

21. किं क्रय्यम्?

22. 'टि'-सञ्ज्ञाविधायकं सूत्रं किम्?

23. गवाग्रम् इत्यत्र अवङ्विधायकं सूत्रं किम्?

24. कौतस्कुतः इति शब्दः कस्मिन् गणे विद्यते?

25. 'ससजुषो रुः' सूत्रमेतत् कस्यापवादः?

खण्डः – ख

प्रश्नाः - पञ्च समाधेयाः **अङ्काः - 05 X 08 = 40**

निर्देशः - **अस्मात् खण्डात् केचन पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते ।**

Note : This section contains eight questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. उच्चारणस्थानानि विवेचयत।
2. तवल्कारः इति रूपचतुष्टयं साधयत।
3. 'अवैहि' इति वृद्धिः असाधुरेव पंक्तिमिमां विवेचयत।
4. ञछौ ञचछा ञचशाः कारिकामिमां व्याख्यात।
5. वाग्घरिः, उत्थानम् रूपद्वयं साधयत।
6. अमी ईशा, हरी इमौ इति रूपद्वयस्य सिद्धिः कार्या।
7. हरिश्शेते, आविष्कृतम् इति रूपद्वयं साधयत।
8. मनोरथः इति रूपं व्युत्पादयत।

खण्डः – ग

प्रश्नाः - द्वौ समाधेयौ **अङ्काः - 02 X 10 = 20**

निर्देशः - **अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ । प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।**

Note : This section contains four questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. सञ्ज्ञाप्रकरणस्थानि पञ्चसञ्ज्ञासूत्राणि सवृत्तिकं लेख्यानि।
2. सुध्युपास्यः इति रूपचतुष्टयं साधयत।
3. 'कुर्वन्ति' इत्यत्र कुतो न णत्वम्?
4. 'भोभगोअघोपूर्वस्य योऽशि' इति सूत्रं विवेचयत।

❀❀❀